

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง สิทธิขอรับเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน
ของเอกชนกรณีเข้าอาคารของรัฐ (บริษัท แหลมทองร่วมเสริมกิจ จำกัด)

กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน ได้มีหนังสือ ที่ วว ๐๔๐๑/๑๓๘๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้อาคารควบคุมมีหน้าที่อนุรักษ์พลังงาน และมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน สำหรับการอนุรักษ์พลังงานนั้น มีระเบียบคณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอจัดสรร ขอเงินช่วยเหลือ หรือขอเงินอุดหนุนจากกองทุน เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาระเบียบดังกล่าว ระบุให้ความช่วยเหลืออาคารควบคุมไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐ กล่าวคือสำหรับอาคารควบคุมของเอกชนมีสิทธิได้รับเงินอุดหนุนจำนวนร้อยละ ๕๐ ของค่าใช้จ่ายในการจัดทำแผนอนุรักษ์พลังงาน ส่วนอาคารของรัฐ และอาคารควบคุมที่เป็นส่วนราชการมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือให้เปล่าเต็มจำนวน ซึ่งตามคำนิยามในพระราชบัญญัตินี้คำว่า “อาคาร” หมายความว่า อาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และ “เจ้าของอาคาร” หมายความว่า บุคคลอื่นซึ่งครอบครองอาคารด้วย

เทศบาลเมืองตรังซึ่งเป็นเจ้าของอาคารของรัฐได้ให้บริษัท แหลมทองร่วมเสริมกิจ จำกัด เข้าอาคารประกอบกิจการโรงแรมตรัง ปรากฏว่า อาคารโรงแรมตรังใช้พลังงานไฟฟ้าโดยติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าขนาดเกินหนึ่งพันหนึ่งร้อยเจ็ดสิบห้ากิโลวัตต์แอมแปร์ จึงถูกกำหนดให้เป็นอาคารควบคุม ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดอาคารควบคุม พ.ศ. ๒๕๓๘ บริษัท แหลมทองร่วมเสริมกิจ จำกัด ซึ่งมีหน้าที่อนุรักษ์พลังงานตามกฎหมาย จึงได้ยื่นคำขอแบบ บพท. ๒ ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอจัดสรร ขอเงินช่วยเหลือ หรือขอเงินอุดหนุนจากกองทุน เพื่อขอเงินช่วยเหลือจากกองทุนในการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานเป็นเงินช่วยเหลือให้เปล่าเต็มจำนวน โดยใช้สิทธิที่อาคารโรงแรมตรังเป็นอาคารของรัฐ ไม่ได้ขอใช้สิทธิรับเงินเป็นเงินอุดหนุนจำนวน ร้อยละ ๕๐ ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาสำหรับอาคารควบคุมของเอกชน ซึ่งบริษัทฯ เป็นผู้ดำเนินการอนุรักษ์พลังงาน

กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า บริษัทแหลมทองร่วมเสริมกิจ จำกัด ควรจะมีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือร้อยละ ๕๐ เนื่องจากเป็นอาคารที่เอกชนเป็นผู้ครอบครอง และดำเนินการอนุรักษ์พลังงาน จึงมีสิทธิรับเงินช่วยเหลือในลักษณะอาคาร

ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๖๐๑/๐๔๕๖ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ควบคุมที่เป็นเอกชน หรือควรมีสหิทธิได้รับเงินช่วยเหลือให้เปล่าเต็มจำนวนเนื่องจากอาคารควบคุมเป็นของรัฐ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม (กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน) แล้ว เห็นว่า เมื่อพิจารณามาตรการในการอนุรักษ์พลังงานในอาคาร รวมทั้งหน้าที่ของเจ้าของอาคารควบคุมในการดำเนินการอนุรักษ์พลังงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๒ แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕^๑ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานตามมาตรา ๒๔^๒ ที่จัดตั้งขึ้นก็เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายช่วยเหลือหรืออุดหนุนการดำเนินการเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน และกรอบวัตถุประสงค์ในการใช้เงินกองทุนที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๒๕ (๑) และ (๒)^๓ ที่มุ่งให้ใช้เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนแก่ส่วนราชการ หรือเอกชน สำหรับการลงทุนและดำเนินการในการอนุรักษ์พลังงาน หรือการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการ

^๑ มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์พลังงานในอาคารควบคุม ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

(๑) ค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของอาคารและการใช้พลังงานในอาคาร

(๒) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการประเมินค่าการถ่ายเทความร้อนของวัสดุก่อสร้างอาคาร ค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของอาคาร และการใช้พลังงานในอาคาร

(๓) มาตรฐานการปรับอากาศ การทำน้ำร้อนและการให้ความร้อนในอาคาร

มาตรา ๒๑ เจ้าของอาคารควบคุมต้องอนุรักษ์พลังงาน ตรวจสอบและวิเคราะห์การใช้พลังงานในอาคารของตนให้เป็นไปตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๙

ให้นำมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่เจ้าของอาคารควบคุมโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ ให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่เจ้าของอาคารควบคุม และให้นำมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่ผู้รับผิดชอบด้านพลังงานของเจ้าของอาคารควบคุม แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม

^๒ มาตรา ๒๔ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกระทรวงการคลัง เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายช่วยเหลือหรืออุดหนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงาน โดยประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) เงินที่โอนจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงตามจำนวนที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๒๕ เงินกองทุนให้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนสำหรับการลงทุนและดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงานหรือการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงานของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

(๒) เป็นเงินหมุนเวียน เงินช่วยเหลือ หรือเงินอุดหนุนแก่เอกชนสำหรับการลงทุนและดำเนินงานในการอนุรักษ์พลังงานหรือเพื่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงาน

ฯลฯ

ฯลฯ

อนุรักษ์พลังงาน ประกอบกับการให้สิทธิรับการส่งเสริมและช่วยเหลือแก่เจ้าของอาคารซึ่งไม่มีหน้าที่ต้องจัดให้มีการอนุรักษ์พลังงาน แต่ได้จัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือระบบควบคุมการทำงานเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน ตามมาตรา ๔๐^๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์ที่จะให้การช่วยเหลือหรืออุดหนุนแก่เจ้าของอาคารผู้ซึ่งได้ลงทุนหรือดำเนินการในการอนุรักษ์พลังงานหรือการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงานเป็นสำคัญ ไม่ว่าเจ้าของอาคารนั้นจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือเอกชน ก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการช่วยเหลือในภาระค่าใช้จ่ายที่เจ้าของอาคารต้องเสียไปในการอนุรักษ์พลังงาน เมื่อมาตรา ๓^๕ ได้กำหนดให้เจ้าของอาคารหมายความรวมถึงบุคคลอื่นซึ่งครอบครองอาคารด้วย ผู้ครอบครองอาคารซึ่งได้ลงทุนหรือดำเนินการในการอนุรักษ์พลังงานหรือการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอนุรักษ์พลังงานย่อมเป็นผู้ที่มีสิทธิในการขอรับการสนับสนุนตามมาตรา ๔๐ ได้เช่นกัน แต่จะได้รับการช่วยเหลือเพียงใด ย่อมต้องเป็นไปตามระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรขอเงินช่วยเหลือหรือขอเงินอุดหนุนจากกองทุนที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดตามมาตรา ๒๘ (๓)^๖ เมื่อตามระเบียบดังกล่าว^๗ กำหนดให้สิทธิการได้รับเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนระหว่างส่วนราชการและเอกชนไว้แตกต่างกัน การพิจารณาจึงต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีไปว่าผู้ใดเป็นผู้ลงทุนหรือดำเนินการในการ

^๔ มาตรา ๔๐ โรงงานควบคุมหรืออาคารควบคุมที่จะต้องจัดให้มีการอนุรักษ์พลังงาน รวมทั้งมีเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุที่จำเป็นเพื่อการนั้น ๆ หรือผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงหรือวัสดุเพื่อใช้ในการอนุรักษ์พลังงาน มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือได้ดังต่อไปนี้

(๑) ขอรับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ขอรับเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนจากกองทุนตามมาตรา ๒๕

เจ้าของโรงงานหรืออาคาร ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจที่ไม่มีหน้าที่ต้องจัดให้มีการอนุรักษ์พลังงานตามวรรคหนึ่ง แต่ประสงค์ที่จะจัดให้มีเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้หรือระบบควบคุมการทำงานของตนเอง เพื่อทำการอนุรักษ์พลังงานให้มีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามวรรคหนึ่งได้

^๕ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“เจ้าของอาคาร” หมายความว่ารวมถึงบุคคลอื่นซึ่งครอบครองอาคารด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการขอจัดสรร ขอเงินช่วยเหลือ หรือขอเงินอุดหนุนจากกองทุน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ ระเบียบคณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการขอจัดสรร ขอเงินช่วยเหลือ หรือขอเงินอุดหนุนจากกองทุน ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๗ และระเบียบคณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการขอจัดสรร ขอเงินช่วยเหลือ หรือขอเงินอุดหนุนจากกองทุน ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๙

อนุรักษ์พลังงานนั้น และผู้นั้นเป็นส่วนราชการหรือเอกชน ซึ่งข้อเท็จจริงตามข้อหาหรือของกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานนี้ปรากฏว่า บริษัท แหลมทองร่วมเสริมกิจ จำกัด เจ้าของอาคารของเทศบาลเมืองตรังเพื่อประกอบกิจการโรงแรมตรัง โดยติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าขนาดเกินหนึ่งพันหนึ่งร้อยเจ็ดสิบห้ากิโลวัตต์แอมแปร์ ส่งผลให้โรงแรมตรังเป็นอาคารควบคุมตามมาตรา ๓^๙ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดอาคารควบคุม พ.ศ. ๒๕๓๘ บริษัทฯ จึงมีหน้าที่ในการอนุรักษ์พลังงานตามกฎหมาย มีสิทธิขอรับการช่วยเหลือตามมาตรา ๔๐^๙ ได้ ในฐานะที่เป็นผู้ครอบครองอาคารควบคุมนั้น ส่วนเทศบาลเมืองตรังนั้นแม้เป็นเจ้าของอาคารที่แท้จริง แต่เมื่อมิได้เป็นผู้ใช้ประโยชน์ในอาคารหรือดำเนินการอนุรักษ์พลังงาน เทศบาลเมืองตรังจึงไม่มีเหตุที่จะขอรับการช่วยเหลือจากกองทุนฯ แต่อย่างใด และแม้ว่าความในข้อ ๗.๓^{๑๐} ของระเบียบคณะกรรมการกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอจัดสรร เงินช่วยเหลือ หรือขอเงินอุดหนุนจากกองทุน ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๙ จะกำหนดให้เงินช่วยเหลือในลักษณะให้เปล่าแก่อาคารควบคุมที่เป็นส่วนราชการก็ตาม แต่เมื่อระเบียบนี้เป็นระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอจัดสรร เงินช่วยเหลือ หรือขอเงินอุดหนุนจากกองทุน ย่อมต้องแปลความให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการใช้เงินกองทุนตามมาตรา ๒๕^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานฯ ด้วย การให้เงินช่วยเหลือให้เปล่าแก่อาคารของรัฐที่เป็นส่วนราชการดังกล่าว จึงหมายถึงส่วนราชการที่ต้องลงทุนหรือดำเนินการในการอนุรักษ์พลังงานสำหรับอาคารควบคุมที่ส่วนราชการนั้นเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ดังนั้น เมื่อบริษัท แหลมทองร่วมเสริมกิจ จำกัด ซึ่งมีหน้าที่ต้องดำเนินการอนุรักษ์

^๙ มาตรา ๓ ให้อาคารที่มีใช้อาคารที่ใช้เป็นพระที่นั่งหรือพระราชวัง อาคารที่ทำการสถานทูตหรือสถานกงสุลต่างประเทศ อาคารที่ทำการขององค์การระหว่างประเทศหรือที่ทำการของหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ โบราณสถาน วัดวาอารามหรืออาคารต่างๆ ที่ใช้เพื่อการศาสนา ซึ่งมีกฎหมายควบคุมการก่อสร้างไว้แล้วโดยเฉพาะ ที่มีการใช้พลังงานดังต่อไปนี้ เป็นอาคารควบคุม

(๑) อาคารหลังเดียวหรือหลายหลังภายใต้เลขที่บ้านเดียวกันที่ได้รับอนุมัติจากผู้จำหน่ายให้ใช้เครื่องวัดไฟฟ้า หรือให้ติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าชุดเดียวหรือหลายชุดรวมกัน มีขนาดตั้งแต่หนึ่งพันกิโลวัตต์หรือหนึ่งพันหนึ่งร้อยเจ็ดสิบห้ากิโลวัตต์แอมแปร์ขึ้นไป

ฯลฯ

ฯลฯ

^๙ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔ , ข้างต้น

^{๑๐} ข้อ ๗.๓ โครงการอาคารของรัฐ และอาคารควบคุมที่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ สำหรับเป็น

๗.๓.๑ เงินช่วยเหลือให้เปล่าในการศึกษา วางแผนและการลงทุนในการอนุรักษ์พลังงานในแต่ละอาคาร สำหรับอาคารที่ใช้งานอยู่แล้วและรวมถึงค่าบริหารโครงการด้วย

๗.๓.๒ เงินช่วยเหลือให้เปล่าในการปรับปรุงแบบและสมทบเพื่อปรับปรุงอาคารสำหรับอาคารที่อยู่ระหว่างการออกแบบหรือก่อสร้าง

ทั้งนี้ มาตรการลงทุนและการปรับปรุงแต่ละมาตรการที่จะได้รับการสนับสนุน ต้องมีผลตอบแทนการลงทุนทางเศรษฐกิจที่แท้จริงไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓ , ข้างต้น

พลังงานตามกฎหมายนั้นมิใช่ส่วนราชการ บริษัทฯ จึงไม่อาจขอรับเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุน
จากกองทุนฯ เพื่อขอรับสิทธิประโยชน์อย่างส่วนราชการได้

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤษภาคม ๒๕๕๕